

Latweeschu Awises.

47. gaddagahjums.

No. 47.

Dreschdeenâ, tannî 20. Nowemberî (2. Dezemberî).

1868.

Latweeschu Awises libos ar saweem peeliikkumeem makka 1 rubli sudr. par gaddu. Kas us sawu watrodu apstellehs 24 effemplarus, wehl weenu dabbubs klapt parweltsi. Za-apstelle: **Selgawâ** Latw. awischu nammâ pee **Zanischewski**; — **Rihgâ** pee **Dantel Winus**, teâtera un wehweera celas stuhri, pee sw. Sabra basnijes jaunata mahzitaja **Wueller** un pee **Dr. Buchholz**, leelâ **Aleksander-celâ** Nr. 18. — **Wisti** mahzitaji, **Kochmeisteri**, pagasta walditaji, **Schibwert** un zitti tantas draugi teel lubgti, lai lassitajem appabda to apstelleschanu. — Redaktora adresse irr: „**Pastor Wierhuff**, **Schloß pr. Niga**.“

Nahditajs: **Sinna**. Pirmâ lohsechanas schkirra. Politikas pahrfkats. Datschadas sinas. No fweeschu fungu semmehin. **Glahse** wairahl kauschu no-sihlt ne kâ jubra. **Wisjaunatahs sinas**. **Sluddinafchanas**.

S i n n a.

Zeen. Latweeschu draugu beedribas lohzeffi teel lubgti, lai 11. un 12. Dezemberî no rihta pullsten weenpadsmittos **Rihgâ** jaunâ steuernammâ sanahf par Latweeschu wallodu un raksteem atkal farunnatees.

A. Bielenstein,

Latweeschu draugu beedribas presidente.

Pirma lohsechanas schkirra.

Datschlahrt par to tizzis suhdsehts, ka teem, rekruschu-gaddos stahwoscheem zilwekeem par schahdi, tee krohna-meschfargi un winnu palibgi, kas pehz likkumeem no rekruschu dohschanas irr atswabbinati, teelohf nemti no pirmahs lohsechanas schkirras un ka atkal teelohf atlaihti, libds kâ pahrgahjuschi pahf par 25. dschwibas-gaddu. Ka lai us preekschu tahdas schahdes un tahs, us schihm dibbinatas suhdsubas pehz eespehschanas tiktu nogreestias, tad **Widsemmes** gubernijas waldiba zaur scho isfluddina par sinu un eewehroschanu, ka pehz weenas, tanni gaddâ 1864 notifikuschas, **Wid-**, **Iggau-** un **Kurfemmes** generalgubernatora fungu nofreeschanas til tahdus zilwekus warr zelt par meschfargeem un par winnu palibgceem, kam irr weena atlaischanas leeziba no sawa pagasta, — bes ween meschfargu un meschfargu-palibgu dehlus, kam schahdas leezibas newajjaga, kad tehwa weeta gribb ee-ee. [Nr. 3933.] (No **Wid.** gub. aw. pahrtull.) — Zil meh sinnam gan libds schim newreenu jaunelli par meschfargu ne-apstiprinaja, ja winnam nebij atlaischanas leeziba no pagasta; bes kad pagastis to atlaischamu grahmata ne-

gribbeja doht, tad winnam tikka pawehlehts, lai dohd, un tomehr meschfargis eeksch pagasta palikka peerakstihst. **Behz** augschâ lassamas isfluddinafchanas tad nu jazerre, ka tohs wairs nezels par meschfargeem, ka m paga stis no labba prahta, bes nekahdas speefchanas aklaischamu grahmata nedohs, jeb kad tam meschfargam, kas zaur augstakas teefas palihdsibu pagastam is-speesch atlaischamu grahmata, arri pawissam buhs ja-iskastahs no sawa pagasta ahrâ. **Kamehr** pagastu pee ta wehl warr pee speest, ka meschfargam jadohd atlaischama grahmata, tomehr tas wehl pagastam nekahdu palihdsibu nedohd, ka meschfargus newarroht uszelt bes atlaischanas leezibas. **Zerresim**, ka pagastus pee ta wairs nepespeedihst; tad pagasteem gan buhs atweeglinaschanas zaur to, ka wairahl jaunellu paleek pirmaja schkirra.

Wehl weena leeta pee rekruschu dohschanas pagasteem irr par leelu nastu, pr. ka teem neprahfgeem jauneekeem, kas, lai gan pirmaja lohsechanas schkirra stahwedami, tomehr jau eedohdahs lauliba, no pagasta pusses to laulibu newarr leegt libds 25. gaddam. **Apprezjetus** pagasta lohzeffus, appaksch 25 gaddeem wezzus, no wilkschanas newarr atswabbinahf; un ja arri to war-

retu darriht, ta' atkal driht peetruhtu rekrufschu, jo laikam wiffi jaunekl tad eesteigtohs lauliba. Taggad nu irr ta, ka jauni sehn apprezzahs pret pagasta gribbeschanas, bet kad nu iwelf nummuru un ja-eet saldatos, tad newainigam pagastam ja-usturr ta ne-apdohmiga prezzetaja seewa un behni. Talabb' pagasta-waldibahm weena luhgshanas grahmata buhtu jalosch pee augsteem waldneekeem, lai puifcheem appaffsch 25 gaddeem laulibu pawiffam aisleegtu, ja newarr skaidri peerahdiht, ka no rekrufscheem irr atswabbinahs zaur ispietfchanu. Jo kad tee jaunekl prezzahs, kas par maifesdewejeem norakfitti, waj weenigee dehli buhdami, waj ne-isaugufcheem brahteem un mahfahm argahdataji: — tad arri nau pareisi darrihts, jo lihds ka wezzaki nomirft, waj brohli woj mahfas paleef 17 gaddus wezzi, waj arri nomirft, te winnam taf atkal ja-eet pee wiffshanas. Prahtigs jaunekl is jau feewu nenems preefsch fawa 25. gadda, un prahtiga meita tahdu wihru nepagebrehs, kas wehl nau riktigs ar fawu keisari; bet deemschehl wehl rohnahs daudi neprahtigi puifchi un meitas, kas tik mahf teift: „Waj tad Deews neschehlohs!“ — Eij eelezzi jepfi, tihfcha prahta un gaidi, waj tad Deews neschehlohs! —

Politikas pahrfkats.

Raffitaji sinn, ka **Austrijai**, kamehr ta irr isdallita us 2 puffedim, nu arri irr 2 landtagi, pr. Wakkar-Austrijai weens, ko fawz par walstirahiti, un Ungarijai ohtre, schee abbi landtagi nu tik runna un spreesch, katre par fawas walsts-puffes wajjadfibahm. Bet raffitaji arri sinn, ka bes scheem abbeem landtageem wehl weens tautas-weetneeku pulks irr eezelts, kam jafinu un jafpreesch par tahm wajjadfibahm, kas nepeederr tik weenai walsts-puffei, bet wiffai Austrijai. Schee tautas-weetneeki, kas irr par wiffu Austriju, un kam jafpreesch par abrigahm walsts-leetahm un par karras-leetahm, teef faukti par delegateem; 60 delegati teef zelti no Wakkar-Austrijas walsts-rahts puffes un 60 no Ungarijas landtaga puffes, un schee 120 wihri pehrn' bij fapulzejuschees Wihne, schogadd' Pestè, Ungarijas galwas-pilfhehta. Tanni 16. Nowemberi schee delegati Pestè fawu darbu usfahlfuschi, un walsts-kanzleris Beust teem kungeem wiffus 1869. gadda eenahkumus un isdohfchanas preefschâ zeldams, fazzija, ka keisars schogadd' tohs delegatus tihfchâ prahta ka-aininajis Pestè, ne Wihne, jo wiffa walsts zaur to teefoht stiprinata, ka abbas puffes weenadi teef zeenitas. To delegatu preefschschedetajis no Ungarijas puffes Beustam atbildeja, ka ta delegatu eerikte tik effoht eezelta pehz fawa laika wajjadfibahm, bet us preefschu schi eerikte newarreschoht palikt ne-aistilka, bet buhfoht japahrlabbo un japahrtaija. No schihs atbildas warram nopraft, ka tee zitreis nospeestee Ungari ar to wehl nau ar meeru, ka wiffas pagehretas rektes dabujufchi un ka winnu dehli wiffa Austrija ka pahrphehta us 2 puffedim. Ungari nu pawiffam gribb atdarritees walka un noschirtees noht no tahs ohtras walsts-puffes, nesapradami, ka ta

weena leela walsts zaur tahdu pilnigu atschirfchanu paliktu par 2 majahm walstihm, kam arri tik buhtu mahspehka! Us ihfu laizinu ween' Beust to Austriju bij pazehlis; rahdabs ka winna atkal fahf slihdeht us leiju! Lai nu gan ta Austrija eefsch fewis zaur to noidibu, kas paschu pawalstneeku starpa aug un aug leelaka, ar katre baltu deeninu patte paleef wahjaka, tomehr tee ministeri un tee tautas-weetneeki fawu mutti parleeku nemm pilnu un leelahs un usteizahs paschi un arween' wairahf fahf fmahdeht Prufschus, fazzidami, ka Prufschu ar Kree weem jau weenprahtigi effoht falihlfuschi, ka wiffu pasauli fawâ starpa buhfoht dalliht; talabb' Austreescheem, — kas effoht Siropas fids! — stipri effoht ja-apbrunnajahs, lai pasauli meeru warretu pasargahf. Prufschu awises atkal atbilda, ka neweens us nemeeru nedohmajoht, bes ween' Frantschi un Austreeschi, bet meers taggad wiswairahf zaur to teefoht appalwohts, ka Austrijai tik ta mutte ween' effoht leela, bet spehks pahrmastisch. Raffitaji nu warr fapraft, ka Austreeschi, to lassidami, gribbetu sprahgt ais dufmahm un talabb' fawus 800,000 saldatas jo ahtri gribbetu isrihfoht; tomehr atkal Prufschu falka, ka schee 800,000 saldati Austreescheem gan stahwoht usrakfitti us papihri, bet kahjâs tee tik ahtri nebhufchoht zeltees, jo saldati mahfajoht naudu; bet Austreescheem naudas weeta tik effoht ne-apmakfati parradi, talabb' pasauli par to nebuht ne-effoht jabihstahs, ka tee Austreeschi, ka leeli behrni spehlejoht saldatu spehli un gribboht isbaidiht zittus laudis zaur lammoschanu un btaufchanu. Tas nau labbi, ka Austreeschi un Prufschu fawu naidu ta uswahra arween' karstaku; jo pascheem zaur to it nekahds labbums nenahks, tik ween' Franzmannim preeks, ja scheem ta eenaidiba aug leelaka. **Frantschu** teefas zittus wihrus, kas pee Baudina kappa turrejufchi runnas un kas pirnee tohs laudis usflubbinajufchi, lai naudu mett, ka us Baudina kappa warroht uszelt gohda-stabbu, riktigi jau notefajufchi, lai gan tee brangakee Parises adwokati teefohm iistahstija, ka tas neweenâ semmè un neweenâ likkumâ ne-effoht aisleegts, aismiggufcheem zilwekeem kappu gresnoht un dahwanas salaffiht tahda wihra peeminnai, kas irr nomirris likkumus aistahwedams. Teem apfuhditeem tikka nospreests strahpi mahfahf un zeetumâ sehdeht. Weens laikarakfts atkal us reis' tur fahf stahstihf, ka waldiba effoht usgahjuse weenu jo leelu fleppenu dumpineeku beedribu, kas keisara waldibu gribboht apgahft; turprettim krohna-awises atkal falka, ka tee effoht tihri melli, waldiba nekahdas dumpineeku beedribas ne-effoht usgahjuse, wiffi laudis stahwoht meerâ. **Spanija** gandriht wiffu guberniju general-kapteini (gubernator) bij atraktijufchi karras-ministerim Primam luhgshanas-grahmatas lai winneem aifuhfoht wairahf saldatu. Bet Prim teem general-kapeineem ihfi atraktijis, ka ta waldiba winneem wairahf saldatas nebuht nedohfoht, jo tas karrasprehls tad buhtu ja-uszell tik leels, ka Spanija to nespehfoht apmakfahf; ta waldiba turprettim stipri zerejoht, ka lauschu leelaka pufse effoht prahtigi zilweli, kas waldibai wiffur buhfoht nahf palihgâ. Waldiba tohs

taudis bij usklubbinajuse, lai pašči šawai tehusemmes waldibai aisseenjeht naidu, ka lai pee šwešcheem nebuhtu ja-eet luhgtes; taudis pee šchiš aisdohšchanas nu riktigi jau irr paraktijusees ar 5,684,800 Eskudos. **Englandes** kehniene Wiktorija no frohna un no waldibas gribboht powissam atteiktes, ja tas jauni zekams parlamentis tai Anglikanu basnizai Irlante buhšchoht atnemt tahs laizigas rektes, kas winnai irr leelakas Irlante, ne ka tahm zittahm basnizahm. No Englandes bankas tanni 17. Nowemberi Kreewu selta-nauda tikka isdohta preešch Kreewu waldibas par 1 millj. rubulu. **Japane** taggad lihdsinajahs weenai šewai, kas gušt gruhčas dsemdešchanas šahpēs un eesčch šawahm bailehm un šahpehm nesinn, kur kertees un twertees. Roffitaji jau sinn, ka tas laizigajš keisars jeb taikunš kahdu pušgaddu atpakkat tikka uswinnehts no ta garriga keisara jeb mikado, bet ka tomehr wehl meers nebij. Taggad nu tam mikadam atkol jauns eenaidneekš iszehlahs. Pats lihdsšinnigajš mikado dšihwo eesčch Kioto un tee firsi jeb daimiōs, kas dšihwo Japanes deenwiddu stahw us winna pufsi; bet ta mikada onkels Uweno mia sama irr aibehdšis us seemeleem un pats arri nošauzahs par mikado. Šchim jaunam mikadam nu wišši seemelypufšes daimiōs irr peekrittuschi klahr ar labbu šarrafpehlu, kas taggad arri teek nošaukts par „Keisariškeem šaldateem.“ Par isškiršchawu tas Uweno šawam šarraf-pulkam irr demis weenu šaku un šeltanu šarrogu, šamehr ta wezza mikada šarrafpehlam irr šarkans un šeltans šarrogš. Bet tee šarkanseltanee, kas irr no deenwiddus pufšes irr daušš nepaštahwigati un pehž škaitla masafi ne ka tee šakši-seltanee; tanni laikā no 10. lihds 14. Augustam tee seemelneeki tohs deenwiddneekus arween' smukki uswinnešufchi. Japanes deenwiddus taggad arween' teek peemeklehts ar uhdens-pluhdeem un ar ugguns-grehleem; no šchihm nelaimehm teem tumscheem Japanes šautineem tahs dohmas zehlušchahs, ka winnu elkadeewi zaur šchahdeem behdu notikumeem gribboht šohdiht to lihdsšinnigo mikadu par to, ka wišsch, garrigs keisars buhdams, irr eesauzees laizigās leekās. Šalabb' arri tee birgeri un šemneeki deenwiddupufšē jau šahkoht škattihht us to jauno mikadu ar to šakši-seltano šarrogu, un tas lihdsšinnigajš mikado arri jau us to šahkoht dohmaht, ka no šawa ommata pawiššam gribboht atteiktes; jo tee leeklungi jeb daimiōs tanni deenwiddupufšē, ka jau šazziju arri irr nepoštahwigi wibri, ka tas mikado us šcheem arri newarr pakautees, laikam labbi šinnadams, ka šchee lungi, ja tas pašcheem derriš, šawu mikadu šapat aštahs, ka pušgaddu atpakkat aššohjušchi šawu taikunu. Bet šamehr nu tee abbi keisari šarrojahs, šamehr arri teem nabaga křiššigeem no teem paganeem dašchas behdas un wajjašchanas Jaredi. Tee Japanes šautini, kas křiššigu tizzibu peenehmufchi, gan no křiššigu leelwaldneeku šubšiteem teek ašššahweti pehž eespešchanas, bet arri pašcheem teem leelwaldneeku šubšiteem ta dšihwe tur nau it drohšcha. Tanni 25. Augustā tas Pruhšchu kehniina šubšihhts von Brandt no ta mikada ministera laudihm it beškaunigi tikka apkaiti-

nahts, prohti Brandta lungs lihds ka pee pašča ministera bišis waldibas nammā eesčch ammata darrišchanahm, no turrenes brauza us mahšahm. Brandt sehdeja šawōš rattōš, un ašš wiina, rattu pakkalpufšē winnam šlakapuišš sehdeja. Bet tanni pašča laikā arri pats ministeris, ar to wišsch lihds ka bija runnajiš, arri išgahja, no 50 gohda-waktneekem pawaddihhts. Kad Brandta lungs šcheem kahjneekem aššbrauza garram, tad tee ministera kalwi ar leelu škeegšchann teem ratteem uskrittuschi, to šlakapuišš norahwa gar šemmi, pašču to šubšitu gan ne-aššštdami. Lai laššitaji to leetu warretu šaprast, tad winneem jašinn, ka Japanē tik tai šaldatu-šahrtai ween' irr brihw jaht un braukt, un ka tee šautini šalabb' bij dušmigi par to, ka Brandta puišš, dšimmiš Japaneešis, sehdeja rattōš. Bet Brandt tuhliht aššrakšija ministerim grahmatu, lai šchis pats par tahdu nepeeklahšigu notikumu atnahkoht ašššildinatees, lai tohs woinigohs apštrahpejoht un to štrahpi iššluddina zaur amišchm; zittadi Pruhšchu kehniina šubšihhts buhšchoht eet prohjam. Ministeris no eesahkuma par to leetu šmejhahs, bet wiššu zittu leelwaldneeku šubšiti winnam apleezinaja, ka neweens no winneem ar Japanes waldibu nebušchoht runnah, pirms ta leeta nau iššlihdšinata. Nu ministeris pilšehtā tikka peekšš preešch laušču azzihm weenu iššluddinašchannu, kur wišsch to notiklumu nošchelodams pawehleja, lai winna laudis us preešchu gohdigi išturrabs prett wiššeeem šwešcheem. Bet Portugales kehniina šubšihhts, kas kohdas deenas atpakkat arri tikka apkaitinahts, bet wehl ne-efšoht wis tā peeluhgts ka tas Pruhšchu šubšihhts. Šalabb' ka tur nu irr weena leela nedrohšchiba, tee šubšiti eesčch Šokahamas pilšehta tanni leekajā eelā, abbōš gallōš nolikšufchi weenu Englaudešchu un weenu Šrantšchu wakti. Wišši žerre, ka Englaudes, Šranžijos un Šeemel-Amerikas šubšiteem tur drihš atnahšchoht labbi leeli šarrafpehki; tad šchee to pufsi buhšchoht šaraght ar warru. —

Dašchadas šinnas.

Rihgā pee Widšemmes hošgerihtes kahdas pahru neddekas atpakkat Šeimanamuišcha, kas Peebalgas draudšē, tikka pahrdohra wairahšcholitajeem. Štarp teem šohlitajeem tik šahdi 2 waj 3 lungi bijušchi melnōš šwahrkōš, bet šahdi 15 waj 16 wibri pellekōš šemneeku šwahrkōš. Štarp šcheem beidšameem arri Šeimanamuišchas pagasta wezakašs bišis, tahs muišchas 21 šaimneeku woetā un wahrdā, jo šchee wišši šohpā gribbeja palikt par kungeem tā tai muišchas-šemmei, ka tai šaimneeku-šemmei. Pee iššlappeschanas ta muišcha krittā weenam šemneekam, kam ešoht wahrdā Šchirrone; wišsch to muišchu no-pirziš par 17,000 un wehl šahdeem šimteem rubuteem. Tee, mušfu eenaidneeki, kas arween' moht šahšihht, ka Widšemmes šemneeki ešoht tibri nabagi, un kas negribb tizeht, ka Widšemmes šemneekem taggad labklahšchana šahš šelt un augt, lai šel amahktu us hošgerihtē tohs šohlitajus redšeht, tad warubht woenreis ašššis, ka Widšemmes šemneeki nau deedeelneeki, bet ka eet us preešchu, un ka winnu šarpā dašch turrišs wihšs un pagaišš ušektams.

(Ta sinna irr isnemta no ta Wahzu laikaraksta „Zeitung für Stadt und Land.“)

Kursemmes jaunajis gubernatora kungs tanni 27. Oktoberi pirmu reis' sawu guberniju fahjis pahrluhloht; effoht aibranzis us Kursemmes wallarpuffi.

Rihgas Wahzu laikaraksta „Zeitung für Stadt und Land“ stahsta ta: Tanni Kursemmes pagasta A. . .), kas beidsama laikā dauds tikluse minneta, atkal weenreis' tas fuhdsefchanas un luhgfchanas-rakstu traktums bij labbakā zellā. Bet weena no tahm luhgfchanahm tak tam skrīwerim, kam tas rakstis nebij til ween' jafagattawo, bet arri japaraksta, israhdiyahs pahrdihwaina; talabb' winfch gan parakstijahs, bet turpat, — kā pehz likkumeem winnam bij brihw darriht, — arri peesihmeja, ka padohms nefa-eijoht lohpa ar to rakstu. — Kad nu schis rakstis teem teefnescheem nahza azzis, tad winni, par to nebedibu istruhlfuschees, ka winna skrīweris gribbeja turreht patš sawu padohmu, — fadewahs us teefaschanu par scho un winnam nospreeda 30 lohkus. Sinnams, tas apfuhdsehts tillka aizinahstis preefchā un bes kawefchanas ta leeta bij japabeids pilnigi. Sabaidihts skrīweris teefai zehla preefchā, ka spreedums effoht pret likkumeem, bet parwelli, — winfch pagehre, lai appeleereschanas deht to spreedumu wehl ne-ispilda un lai winnam isdohd protokollī par to teefaschanu, bet ta patwaldiga teefa ir us to ne-eelaischahs. Nu winnam tik wehl behgfchana atleekahs. Winfch eebchg sawā kohrteli, kas teefas-kambarim blakkam, un dsennahstis, no turrenes winfch zaur lohgu isbehg ahra. Tik pee mahzitaja tas rihdinahstis wihrs atrohn meeru un glabbfchanu no teefas rohkahm. Ta leeta jau effoht nodohda augstakas teefas appreeschanai.

No **Rihgas**. Jau Latw. awifchu Nr. 43 bij lasfams, ka no jaungada eefahloht schē isnahstis jaunš Latweefchu laikaraksts „Baltijas wehstnefis.“ Oktoberi iseihoht lassiju Rihgas Wahzu-awises, ka schi laikaraksta prohweš nummurs jau effoht isnahjis, bet to nedabuju redseht, lihds kamehr zeenigs redaktors man schinni mehnesi atfubtija weenu eksemplaru, ko aiswallar dabuju un par ko pateizohs pasemmigi. Schinni prohweš nummurā irr eefchā: 1) „Daschadas sinnas“, fur arri ta sinna lassama, ka „Rihgas Latweefchu beedribas“ likkumi tanni 12. Oktoberi Peterburgā irr tiklufchi apstiprinati. Schi beedriba irr nodohmajuse gahdaht par apgaismoschanu zaur daschadahm darrischanahm, ka sinnatibas(?) kohpfschanu, lehtu grahmatu apgahdaschanu, flattu spehlehm, dseedafchanu, weefigu faeefchanu u. t. j. pr. — 2) „Pahrspreedumi un apraksti“, fur irr eefchā 3 raksti „Semneeks“, — „Pagasta namš“, — „Par dabbibas(?) brihnumeem, kas sinnamī tiklufchi zaur tahdu sinnatibu, ko Tisiku un Kimiju fauzam.“ — 3) „Schis un tas“, fur daschadi stahstini irr eefchā. Beidsiht 4) „Sluddinafchanas.“

*) Warrbuht ka „A. . . pagasts“ irr Alschwanges Prohwa-pagasts, jo schi irr ta weeniga Kursemmes draudse, par to eefsch Rihgas Wahzu awisehm tanni beidsama laikā dauds tizzis runnahstis un kam wahrs eefahlahs ar A. — Alschwanges pagasts irr no Remmerdōtoku tizzibas. G. B.

Jelgawas rakstlungs Balbian irr apstiprinahstis par Jelgawas pilsehta gerichtsvogt-kungu. — Warram zerreht, ka nu drihs dabuhš braukt par Rihgas-Jelgawas dselstzektu, jo tas leelajis tilta-pihlars Leeluppē, pee ka zauru waffaru wolti bij nopuhlejufchees, nu jau stahw eemuhrehts uppē un pahr uhdeni jau iszeltahs 5 pehdas. Pats dselles-tilts arri jau gattaws, til gaida, lai winnu usleek us teem pihlareem. Jelgawā tanni 3. Nowemberi scho seem' pirmu reis' braukufchi ar kammanahm. Bee Waltermuischahs Elohkas draudse tanni 11. Nowemberi pirmu reis' scho seem' par Lecluppi pahrbraukufchi ar firgeem un tanni 12. Nowemberi tur jau pahrweddufchi leelus wefumus. G. B.

No swefchu kungu semmehm.

24.

Starp Franzijas un Badenes abbeem krasteem, weenas stundas gabjumā no Strasburgas, brangs dselstzektā tilts irr pahrbuhwehts par Keinu. Bet ka lai warrbuht it nefagaidihts kahdu reis' no weenas waj ohtraš puffes kaiminaj kaiminam par scho dselstzektu ne-usbrauktu wirfū ar karašpehku, tad nu tiltam abbi galli, katis ihpafchi, usbuhweti us weenu leelu rittenu, ko tā warr pagreest, ka tilta gals us reis' no tilta widdus schkirehahs nohst. Kad Frantfchi ar karašpehku gribbetu eefkreet Badenē, tad Badenēs waktmeekī sawu tilta-gallu tik greech nohst, un — wiffai waggonu rindai — bums — jaeekriht uhdeni. Tapat atkal Frantfchi warr darriht no fawas puffes. Kad mehš nu nebrauzahm ar nekahdu naidigu karrofschanas prahtu, tad muhs arri it gohdigi pahrwedda par tiltu, bet ohtrā kraštā, Kehles pilsehtinā Badenēs sukluri muhs apturreja un ismekleja, waj mums nebuhtu konterbandes. Tad skrehjahm tahfahf us Badenēs galwas-pilsehtu Karlsruhe. Dselstzektam par freisu rohku weetahm atspihdeja Keina tehwa slajja muggura un par labbu rohku wiszaur bij redfami Schwarzwaldā staltee kalnini, ar tumfchu meschu apaugufchi. Karlsruhe tihra, gaischā pilsehtā pawaddiju kohdas 4 deenas, jo manneem zella-beedreem tur bij raddi, un man atkal tur gaddijahs pasihstami. Weens leelokungs, kas zitreis schē mannā draudse pee ta weffelibas awota Remmerdōs bij par direktori, tas taggad irr par palihgu tam Kreewukelara fuhitām, kas stahw pee Badenēs leelherzoga. Tur nu mums abbeem dauds kas bij ko postahstih! Winni gribbeja sinnaht, kā labbi eet pee mums Widsemme un Kursemme, un es atkal gribbeju sinnaht, kā winneem tik ilgi labbi gahjis un ko winni man sinnoht stahstih par Badenēs waldibu un laudihm. Daschu mihtu stundinu lohpa fahsehdejahm, un gandrihs tur wehl dabuju padanzohht kahšās. Jo leelkungam mihtla meitina, ko zitreis Remmerdōs daschafahrt biju redsejis wehl masu flukki, taggad bij isaugufe flaita un leela un ohtrā neddelā kahšās gribbeja turreht ar weenu Norwegijas grafu. Gan bruh-tite, kas irr branga mahlderene, un kam dauds warreju stahstih par Parises skunstes-leetahm, it mihtigi man

Wihrs attal bij pazehlees un ar stihwahn azzihm us manni flattija. „Kas Zuh's par wihru?“ tā winsch praf-sija ar aissmattuschu balsi.

„Es esmu tas dakteris,“ — tā atbildeju, bahrgi us winnu flattidams. „Zuh'su behrns guft us mirschanu. Waj to arri sinnat?“

„Uf, lai ta maita sprahgst, mannim jau tā maifes nau! Waj nau du gribbat? Tē nau naudās! Ja eedroh-schinasees makscht, ta' tewim gan rahdischu!“ tā winsch seewai usbrehza.

„Kluffi, beskaunigs, besdeewigs zilweks, eita gulleht un pateizat ribtā sawai seewai, ka par Zuh'su behrniau tik labbi gahdajusi. Bet Zuh's, seewina, nahkat mannim libds, es Zums wehl zittas sahles dohfschu.“

Wihrs mannu walloodu wairs nesapratta, winsch atkal pee semmes bij krittis un gulleja tā bluklis bes samannas.

Deews mannim palihdseja ka behrniau no nahwes warreju isglahbt. Beskaunigo tehnu wairs neredseju, bet mahte bij weena kreetna seewina un neween' sawu behrninu apkohpa deen' un nakt', bet turklaht arri ar schuh-schanu maifi pelnija.

Ba tahm 3 neddetahm, kamehr behrns saweffelohjabs, seewina mannim sawu likteni istahstija. Winna bija weena skohlmeistera meita no Walmeeres puffes un wez-zaki meitu labbi bij audsinajuschu un skohlojuschu. Pehz tehwa mirschanas winna eestahjabs deenestā pee weenas leelmahtes, kas par seemu Ribgā dsihwoja. Tē winna apprezehjabs ar sawu wihru, kas bija muhrneeka sellis.

„Mans wihrs“ — tā winna stahstija — „eesahlumā bij kreetns un strahdigs wihrs. Mehs labbi tikkahm us preekschu. Es arri ar schuh-schanu un weschas masgah-schanu daschu rubli pelnijohs. Un tad Deews mannim to behrninu dewa, tad mans preeks bija pilnigs.“

Preeksch 2 gaddeem wihrs daschureis eesahla peedsetees, ihpafchi swehtkōs. Bet tad bija isgullejees un atkal pee pilna prahba tizzis, tad mannim apsohlija, ka tā wairs nedarrischoht, bet deem'schehl sawu wahrdu nepildija. Eesahlumā winsch bija klufs un fatizzigs wihrs. Bet nu winsch palikka ruwisch un ar mahjas zilwekeem stribdejahs, tā ka jaimneeze mums ussazzija un zits kohrtelis bij jamelle. Winsch dauds reisahm aif kuhtribas nestrahdaja un kad mahja bija, tad manni lammaja un kubla. To paschu winsch arri taggad darra, lai Deews winnam peedohd to grehka!

Schinni vohdejā laikā ar winnu nemas wairs newarr islikt. Winsch tik ween gauschi retti strahda. Gohdigi meisteri ar dschreju labprahbt negribb pihtees. Us winnu arri nemas newarr palautees. To kad kahdu laiku strahdajis, tad peepefschi prahbā nahk, us trohgu eet un peedsetees. Ja daschureis lo pelna, tad mannim tomehr ne graffi nedohd, bet turpretti monnim ar warru nonemm, to ar sweedreem esmu pelnijusi.“

„Un kom tad Zuh's pee mahzitaja ne-eita, lai tas winnu pamahza ar Deewa wahrdeem?“

„To gan jau weenreis esmu darrjis, bet mazitaja wahrdi pee wihra firds nau fehru'schees. Deewa wahrdi winnam jau fenn reebigi palikkuschu.“ —

Jau kabdi mehneschi bij gagahjuschi, tad weenā deenā ta seewina attal nahza pee mannis. Es satruhkohs tad winnu redseju. Branga un wessela winna gan nelad nebij isflattijusees, bet nu winna bija bahla tā palags un gauschi leesa. Kleppus un sartani plekkischi us wai-geem opleezinaja, ka tai dellama waina. Winna mannim arri stahstija, ka ne retti affini splaujoht.

„Es gan sinnu, ka ilgu laiku wairs nedsihwofschu. Mannim dellama waina. Manna mahte ar to paschu wahjibu mirruti. Tapeh'z scho eenaidneeku labbi pasihstu. Sakkat mannim kuhdsami, daktera lungs, waj mannim driht jamirft?“

„Waj tad Zuh's tik drohfschfirdigi effat, ka no nahwes nebihstarees?“

„No nahwes nebihstohs, jo dsihwojoht mas preeka esmu peedsihwojusi. Es palaujohs us mannu Pestitaju, ka winsch mannu nabaga behrninu nepamettis. Winsch jau arri schehligi manna brahla firdi kustinajis, ka labprahbt mannu behrniau gribb peenemt un audsinahbt. Mans brahlis ir muishasaklungs S. muishā. Winsch mannim apsohlijis, par mannu behrnu gahdabt, tad patti gulle-schu dsestrā kappinā. Ko tad arri ilgahf pasaulē darris-chu? Wihrs manni atstahjis un wairs pee mums nenahk. Ka nelad wessela wairs nepalikkuschu, to juhtu sawā firdi. Deenu no deenas paleeku nespehzigata. Es Zums kuhdsu, daktera lungs, sakkat monnim zif ilgi wehl buhs, kamehr manni weddihs us kappsehtu?“

„Zuh'su wahjiba jau stipri eesahlojusees. Kad seema sahlftees, tad Zums laikom buhs jamirft.“

Weenu brihtinu schausmas nabaga seewinu pahrnehma un winna palikka wehl bahlaka ne tā jau bija. Bet tad attal winna laipnigi smaidija un mannim rohku dohdama fazzija: „Es pateizu Zums, daktera lungs, es nu brahlim rakstischu, ka winnom buhs jahahf gahdabt par mannu behrnu. Igi mannim wairs nebuhs jagaida, tad meeru, faldu meeru panahkschu.“

Mannim pee scheem wahrdeem firds stipri kustinajabs un es fazzija: „Ko Zums par otweeglinahchanu warrefschu darriht, mihta seewa, to no wiffas firds darris-chu.“

„To labprahbt tizzu, mihtajis daktera lungs. Brahlis mannim arri noudu preeksch sahlehm stellejis un tad mannim gultā buhs jaguhf, tad monnom behrnam ar baddu nebuhs jakaujabs. Kuhdsaat, nahkat taf daschureis manni apmekleht.“

„Labprahbt. No wiffas firds.“

Wehl kahdas neddelas wahjineeze jaudaja apfahbt stahgahbt. Tad winnai gultā bij jaguhf un no gultas wairs nezehlabs. Sirds kustinajabs to redsoht, ar kahdu mihlestitibu un ar kahdu ustizzibu behrnisch zif ween warredams un spehdams mahiti apkohpa. Bet wiffa kohpshana bij welta, mahte palikka arween' bahlaka un sliktaka. Xeri stipras sahpes wahjineezi mohzija, bet winna wiffu panessa tā jehrs bes kahdas turneschanas. Tanni paschā

mahja lahdas feewinas dshwoja, kas arri pee kohpschanas palihdsjeja. Schib's feewinas wahjineezes laipnibu un tizzibu un palaufchanohs us Deewu decwëgan newarreja teikt un flaweht.

Septemberis gabja us beigahm. Es lahdas deenas wahjineezi nebtju apmeklejis, tapehz ka weenu neddetu biju pa semmehm. Pa tam skarpam jaunakajs dakteris winnu bij apmeklejis un mannim stahstija, ka tai drihs buhschoht jamirft.

Es pusdeenas laika steidsohs us brunnineeku eelu. Behrninisch durwis atwerdams noskummis us manni skattija. Wahjineeze ar mohlahm ween dwaschu warreja wilkt, bet tomehr ar laipnigu fmaidischanu manni apfweizinaja.

„Mans brahlis irr nahjis. Winsch negribb, ka man' buhs nomirt weenai paschai, no wisseem astahtai. Drihs wifs buhs pagallam un mihtajs debbesu tehws manni usnemem sawas debbesis. Wihru wairs ne-esmu redsejusi. Lai Tas winnam peedohd, kas mannu firdi reds un sinn', ka arri es wihram wissu peedohdu, ko mannim launa darrijs. Deews lai winnu atgreesch no launa zella!“

„Nerunnajat wairs, mihta feewina, ta leela runnashana Zums warr skahdeht.“

„Al, mihtajs daktera lungs, to Zubs jau labbahf sinnat, ka mannim nekas wairs neware skahdeht! Jigahjuscha nakti sapni sawus wezzalus esmu redsejusi. Winni manni aizinaja pee jewis. Pirms ohtra deena aust, es jau buhschu pee winneem. Mans brahlis irr weens gohdawihrs, winsch mannu mihto behrninu labbi audsinahs. Zums, mihtajs daktera lungs, es pateizu sirsniigi par wissu Zuhju laipnibu un mihtestibu. Es no nahwes nebihstohs. Gan Deews palihdschs.“ Pee scheem wahreem winna galwu peeslehja pee kiffina un azzis flehdsahs.

Behrn's sawu waigu pee kiffina bij peeslehjis un ar abbahm rohzinahm mirdamas mahtes rohtas turreja. Kluffums waldija masä istabina, it ka basniza darba deena. Mihta faulite ween' zaur lohdsinu apspihdeja wahjineezes bahlu waigu, Deewa schelastibu un laipnibu pasluddinadama. Lauka, pagalmä behni spehleja un gawileja. Kahds gan weenreis buhs juhfu gals, behni?

Ohtra nakti feewina bij aismiggufi. —

Pilns gads bij pagahjis. Es pee galda sehdeju un rakstiju. Pulkstens bij apfittis 11. Pa eelu ruddens auka plohsjahs. Beepeschi stipri swannija pee durwihm. Es atwehru. Dwi wihri eenahja preekschina (preekschnammä). Weens bij garsch tehwinisch ar melneem matteem un ar melnu spurrainu bahrdü. Ohtrs bij plezzigs puika. Pirmajs stipri bij peeslehjis. Abbi blehscheem un ratta stabbeem wairahf lihdsinajahs ne ka gohdawihreem.

„Al, zeenigs scheligs daktera leelslungs,“ — ta melnajs fazzija — „muhsu beedrs peepeeschi lohti wahjisch palizzis. Winsch fakka, ka Zubs pasihstohht un Zums gauschi luhds, lai Zubs nahktu pee winna.“

„Ka tad winnam wahrdä?“

„Laschle.“

Es satruhtohs, scho wahrdu dsirboht. Jo nomirruschas feewinas wihram tas pat's uswahrd's bija.

„Waj wahjineeks tahlu no scheijenes?“

„Ne, te pat turwumä.“

„Winsch wihnuhst ar zitteem weeseem fastrihdejees;“ ta nu ohtrs eefahla runnaht, — „pee strihdina winsch fitteenu us kruhtim dabujis. Meh's winnu us mahju effam neffuschi. Affins tekt is deggona un is muttes. Winsch gull un nekust un neware wairs runnaht.“

Manni abbi weest israhdjahs ka ihsti blehschi. Es winneem tadeht preekschina liktu gaidiht un pat's istaba eegahjis pistoli eebahsu keschä. Bet lai gan winni manni bij apmellojuschi un Laschle to fitteenu ne wihnuhst, bet laikam no winneem pascheem bij dabujis, tad tomehr mannim winni nekahdu launu nedarritja.

Tomehr skaidri nekad ne-esmu dabujis sinnahht. Kur Laschle to fitteenu dabujis, jo schis pasuddis dehts mannim klahbuhdamam sawu dwescheli islaida, bes ka wehl weenu paschu wahrdu buhtu runnajs, jeb pee fapraschanas un pee pilna prahta buhtu tizzis.

Es nekad ne-aismirischu, ko te esmu redsejis.

Manni waddoni manni wedda pee weenas puksakrittuschas mahjinahs un tad pa treppem us behninu, kur wehisch pehz patilshanas eepuhta un sneega kuppenes bij fakrahjuschees. Weena laktä swezze spihdeja. Tur pak us beuka gulleja pee mirshanas tas pat's Laschle, kas sawu secwu kappä bij eegrubdis. Affins semm beuka tezzija. Affinains arri tas wihrs bija, affinainas tahs kruhtis, affinaina ta galwa. Waigs bij bahls ka libla waigs un ar stihwahm mirrona azzim winsch us augschu skattija.

Es lahdas minutes pakawejees atskahrtu, ka te nekahdas glahbschanas wairs nau. Stipri firdi kuffinahs es tad aigahju us mahju. —

Wisjaunafahs sinuas.

No Peterburgas, 12. Nov. Tanni neddetä no 4. lthd' 11. sch. mehnest par 3,296,522 rubl. skaidra selta un sudraba naudä walts-bankas kantori eenahjuschi.

No Paris, 11. (23.) Nov. Ka awises raffia, tee wehstetaji Spanja tischohht safaukti us to 15. Dezemberi un tee Kort's nahkuschä gaddä tanni 15. Januari atwehrt.

— Tas jaunakajs brahlis no teem baggateem Rothschildeem, James wahrdä, 76 gaddus wez irr nonirris Paris.

No Neaples, 10. (22.) Nov. Uggunswehmejs Wesums rahdhs palizzis meerigahls; waktar no gaisa nokritta ihst's pelnu leetus, kas wiffas apkahrtesas mallas apilahja ar peeneem un zaur to leela skahde nottkluse.

No Bukarestes, 10. (22.) Nov. Pehschu wirsleitenants Krenski, kas no Rumanijas waldibas tizzis usajznahs, lai Rumanijas sildatu spehlu pehz kahrtas us to labbako eedalla, scho usajznashanu peenehmis, ja tik winnu us trihs gaddeem atlaidschoht no deenesta.

No Londres, 14. (26.) Nov. Lihd' schin brishchan jau 615 parlamenta lohzecki irr iswehleti. — Tanni dumposchanahs eefsch Albritain wairahf zilweht irr geuhiti eewainoti, bet tik weens weenigs nonahwehts. — n.

Latw. awischu apgahdatajs: Gotthard Bierhoff.

S l u d d i n a s c h a n a s .

Uf Keisariffas Majestetes, Pat-waldinecka wiffas Kreemu walfts u. t. j. pr. pawehleschannu tohp no Kursennies Oberhofgericht-teefas pehz tam, kad Kursennies kredita-beedribas direkziõne uf grunts ta liffkuma deht pahrdohschannas zaur teefu to Zelgawas wirspilskunga un Bauftas aprinkfi effoschu Kursennies kredita-beedribai peebeedrotu Wezz- un Jaun-Saules Punnen-Leel-Turke mahja ar peederrumu irr lubgufe, arri zaur Oberhofgerichtes spreedumu no 30. Oktobera 1868 minnetas mahjas appafsch pahrdohschannas irr liffkas un tas terminfch preefsch iffobliſchannas uf to 6., 7. un 8. Mai 1869 irr nolifts, — wiffi un jebfurri, kas fchihis mahjas gribbetu pirkfi, deht ta tohp ufaizinati, lai 6., 7. un 8. Mai 1869 Kursennies Oberhofgericht-teefä winnas sehdeschannas-fablä Zelgawas pilli pulkften 12. preefsch pusdeenas pafchi atnabl, jeb zaur geldigu pollmakti fawu fohliſchannu un pahrfobliſchannu ifteiz, bet pehz tam fagaidiht, fa pehz beigtas iffobliſchannas to preefschä minnetu Punnen-Leel-Turke mahju libds ar peederrumu no 1. Dezembera 1868 eefahloht, pehz teem Oberhofgerichtē laffameem pahrdohschannas nospreedumeem tam wairahfoblitajam taps peefiftas un nodohstas. Deht appafsch Kursennies Oberhofgerichtes sehgeta un finnama appafschrafta Zelgawas pilli, 30. Oktobera 1868. 3

Uf Keisariffas Majestetes, Pat-waldinecka wiffas Kreemu walfts u. t. j. pr. pawehleschannu tohp no Kursennies Oberhofgericht-teefas pehz tam, kad Kursennies kredita-beedribas direkziõne uf grunts ta liffkuma deht pahrdohschannas zaur teefu to Zelgawas wirspilskunga un Dohbeles aprinkfi effoschu, Kursennies kredita-beedribai peebeedrotu Ohola muiffchas Schwantſchke Janne mahju libds ar peederrumu, irr lubgufi, arri zaur Oberhofgericht-teefas spreedumu no 11. Oktobera f. g. peeminnetas mahjas appafsch pahrdohschannas irr liffkas un tas terminfch preefsch iffobliſchannas ubtrupē zaur teefu uf to 14., 15. un 16. Aprili 1869 irr nolifts. — Wiffi un jebfurri, kas fchihis mahjas gribb pirkfi, tohp ſchē ufaizinati, lai 14., 15. un 16. Aprili 1869 Kursennies Oberhofgerichtē, winnas sehdeschannas fablä Zelgawas pilli, pulkften 12 preefsch pusdeenas, pafchi atnabl, jeb zaur pollmakti fawu fohliſchannu un pahrfobliſchannu iffalka, bet pehz tam fagaidiht, fa pehz beigtas iffobliſchannas preefschä minnetas Schwantſchke Janne mahjas libds ar peederrumu pehz tam, no 15. Dezembera f. g. eefahloht Oberhofgerichtes kanzeleja redſamam pahrdohschannas nospreefchannam, tam wairahfoblitajam taps peefiftas un noteiftas. Dohs appafsch Kursennies Oberhofgerichtes sehgeles un ar finnamu appafschraftu Zelgawas pilli, 11. Oktobera 1868. 3

Zelawas pagasta teefa ufaizina wiffus tohs, kam kahdas praſſiſchannas jeb arri par-radu; malfafchannas tam nomitruſcham Bertables Pruhſchen ſaimueefam **Jahnim Danbe** buhu, lai kahdas libds 29. **Januarim 1869**, kas par to weenigu ifflehghannas-terminu nolifts, ſchēit peemelde un iffihdſina, jeb wehrä leel, fa tee parradu praſſitaji ar ſebbalahm peeneschannam araiditi un tee parradu ſlehpeji ar tahm liffkumōs noliftahm ſwahpehm apdraudeti klabs. 3

Grendſchu teefas nammā, tanni 23. Oktobera 1868. Nr. 555.

No Bauftas Krohna pagasta teefas tohp tas pee Krohna-Zerraultſes pagasta perraffitſſi kalps **Johſt Lepſe**, kurra taggadiga uſturreſchannas nau ſinuama, — ufaizinahta, lai tanni 12. **Dezemberi f. g.** pee wirſä teiftas teefas peeteizahs deht uf libdſinaſchannu tabs aſſiabtſas mantas wiuna preefsch 2 gaddem nomitruſchas ſeewas, jo zittadi ar to mantu taps darrihts pehz liffkumeem. 2

Bauftas pagasta teefä, tanni 14. **Novemberi 1868.**

(Nr. 359.) Preefschfehdetajs: Ribbe. (S. W.) Pag. reſ. ſtr.: Töpffer.

Uppesmuiffchä (Salkas kirpehlē, Miſputtes aprinkfi) **ſemme**, kur ſchogadd jauns meſch nodedſis, pa 20 puhraweetahm un arri wairahl, kã kurram patihl, uf **ſſimtas-renti** (Gruzins) dabujama. Teem, kas gribb tur uſmeſtees, pa teem pirneem peezeem gaddem nenecka nau jamafja, no peekta libds deſmitam gaddam jamafja puſſarrente, pehz tam ta weffela arrente. Ta weeta irr itarp Salkas baſnizu un Seemupes muiffchu, ſ juhdſes no Leepajas. Ehtas jabuhwe paſcham uſnehejama. Batki pebekami itiru klabejos meſchōs. Pihnigaku ſinnu warr dabuht **Salkas Uppesmuiffchas waldibas** un arri pee Dohbeles Wahzu mahzitaja **A. Bielenſtein.** 3

Peo **Salkas Uppesmuiffchas waldibas** (Miſputtes aprinkfi) warr dabuht pirkfi weena maſu **muiffcheli** 6000 rubku wehribā un **treijas mahjas**, latras 2500—3000 rubku wehribā. 3

Pehz Kaunas gubernijas awiſchu Nr. 30 no 1. Mai f. g. irr ſluddinahts: fa uf to eedſchwotaju peemekleſchannu eefſch **Wezz- un Jaun-Schaggares meefſtineem tee ſſchetri gaddus tirgi** irr pakauti, kãru tirgu trihs deenas laifu noturreht, kã nahlahs: 1) 25. **Januari** (Gregori deena); 2) 8. **Septemberi** (Mariaſ deena); 3) 8. **Novemberi** (Michaēlis deena); 4) tanni 4. **Dezemberi** (Barbaras deena). Tee preefschä minneti eedſchwotaji to paſluddina ar to ſinnu, fa tee teifti tirgi ſchogadd eefahlahs. 2

Labbu arramu ſemmi ar meſchu no ween libds ohtrū nummuru warr pee mannis par ittin lehtu maſu no wiffada leeluma pirkfi; **mahjas ar gattawahm ehſahm** no 40 libds 100 puhraweetahm, **muiffchas** no 200 libds 1000 puhraweetahm; ba l k u s p r e e f ſ c h b u b w e ſ c h a n a s warr katrs pirzejs no ſawas grunts nemt. Deſmit libds 50 werſtes no pilſhehta Witepfles pee ſchoffeſas pirmajs nummurs arramas ſemmes par lehtu maſu uf arrenti dabujamas. Pirzeji teel lubgti pee mannis peeteiktees **Rigā**, leelajā kallejā eelā Nr. 20 appafschahſchē.

G. M. Liche.

2 maſi grunts-gabbali un weena eeriftſchana **preefsch pohdnecka** irr lehti pahrdohdami. Klafſtaku ſinnu par tam dohd kaupmannis **Martinelli** Zelgawā. 1

Smagguſ Wahzſemmes rudſus. Eſhi gadda **Kreemu rudſus** un 6 **kaſtigus Wahzſemmes** bruhweu **inceſchus** pahrdohd par lehtako tirgu **Rihgas-kantori** Zelgawā pee **Annes-wahrteem.** 3

Mitchell un beedris.

Tas jaunaja fabrikis preefsch **willu-dſihjas wehrpſchannas Kengeraggā.**

tam magafione **Rihgā**, maritall-eelā Nr. 2. uſflawe ſawu jo pilnigu lehgeri wiffadu ſortu **addamas** un **aufchamas dſihjas**, daſchu daſchadas pehrwēs, par lehtu maſu, iſdarra apſtelleschannas it ſchakli, un nemu arriſſan **willu preefsch wehrpſchannas** pretti. **J. Lindau.** 3

Labbus rudſus, ſwarrigus un tihrus, pahrdohd jo lehti 3 **Daniel Minus,** paſcha nammā wehwera eelā, pretti ſtanuſwarrteem.

Wehrā leekams preefsch Tal-feem un apfahrtejeem.

Maſchi un **ſchkehres** no iſſatras ſortes no mannis teel ſihyetti, un **raſernafchi** arri nowilfti. **Joh. Zweigelt,**

ſchkehrſtſchbetajs un bihntaiſtajs **Talſōs.** Turpat arri par **ſirgu** un **juhku far-reem** labs tirgus, teel maſahſts.

A. Th. Thiefs **Engliſchu magafihne Rihgā,** iſdabwa **ſamana-pulkſtenus** no wiffada leeluma, **ſchlittkurpes** (Schlittſchuhe), **ſtalla laternes,** **lampas** un **klehts-afſlehgas.**

 Weena mahja tohp pahrdohsta **Leichōs** winnpuſ **Jahnifchki.** Klafſtaku par to Zelgawā, leelajā eelā Nr. 31 pee **grahmatu** ſehjeja **J. A. Wir.** 1

Basnizas un fkohlas sinnas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena krijsiba.

Rahditajs: Sinnas, Sunna, Bistaps Miriels, Kur Deems irr at-rohnams?

S i n n a s.

No Gramsdes draudses. — Tanni 23. Septemperi aismigga saldā nahwes meegā, pehz 70 nodsihwoteem dsihwes gaddeem, schihs draudses lohzeklis, ihstis gohda wihrs, Balzers Buwidis, kas Kalletu pagastā dsim-mis, bet no pat jaunu deenu sweschu kungu nammds uf-tizzigi fullaina ammatā deenejis. 11 gaddus tas pee Zel-gawas domehnu presidenta stahtsrahta v. Offenbergs de-nessā sabija un beidsamohs 10 gaddus pee sawa brahla, kas Kalletos Balloscha mahjās par faimneeku, no sawahm darboschanahm atpuhtahs. — Nepezzejees buhdams tas tannis deenessa gaddos labbu grassi nandas taupigi dsih-wodams eekrahjās, ar ko sawus raddus aplaimoja, un tanni 1861 gaddā sawas dsintenes kappeem, kas pee tehwa mohjahm klahr atrohnahs, kohschu pulksteni likka leet, kur schoe wohrde eekalti:

„Lai pulkstens allasch jauki stann
Un mirruscheem scheit meeru swanna.“ —

— 30. Septemperi lohti filka un kohschā deenina nelaiķis us Kalletu Buwidā kappeem no Gramsdes mahzitaja, Maj-Gramsdes barona, no raddeem un draugeem un aplam daudsi kauschu tikka pawaddihs un netahlu no ta pulkstena, ko kappeem dahwinajis, paglabbahts.

Sirma galwina bij Tew par gohda krohni,
Ko us tairnu zekku eedams atraddi,
Winnā deenā swihdehs tew par dahrgu lohni
Zihnischanas krohnis, ko tu mellest.

Tā tā labbiba, kad ruddeni teef plauta,
Genahkusi kuhlišchōs tohp feeta gan —
Tawat wezzumā tahs meefas-drehbe krauta
Dseitra semmitē — lihds jaunajs rihts atflann.

Tew irr labbi! — Tu pehz ihstas wahrgoschanas
Duffas weetu nemmees kappā kalnina,
Mehs pehz ihstas, waj pehz garras zekkoschanas
Tewim passat eesim wehšā kappina.

Duffi faldi, — Lai Tew pulkstens meeru swanna,
Ko Tu gabdaji wehl buhdams dsihwibā —,
Lihds Tew Jesus mohdinahs: „Nu duffehts ganna!
Uzjelles! — un nahzi jaukā muhschibā!“ —

No Leepajas. — Rā lassitaji jau sinnahs, Septem-berī Deewa meera irr aigahjis tas no augsteem un sem-meem zeenihstis un mihschts Leepajas ehrgelu buhwetajs un ehrgelneeks pee Annes basnizas Kahrlis P. D. Herr-mann's. — Schis nelaiķis gan bija wihrs, no ka war-reja fazzihst: „Rau, Nahtanaels, pee ka wiltiba nau atra-sta!“ — Bet tur prettim winsch bija zilwels, kas ar wis-feem pratta dsihwoht un — sawā skunste ihstis meisteris, kas wisleelakeem ehrgelu buhwetajeem gohdā warreja stah-

tees blakkam. — Kahrlis Herrmann's peedsimma Saldū tanni 15. Oktoberi 1807, kur winna tehws bija ffrihweris pee leelunga, srsta Liwen. — K. Herr-mann's 14 gaddus wezs, ehrgelu-buhwefchanas ammatā pee Bucharda kunga tappa eedohts, kam tas gahja lihds us Mihgu un Peterburgu. — Ismahzjees ehrgelu taif-schanas un spehleschanas skunsti, — winsch Strelnes Ewangeliskā Luttera basnizā tappa par ehrgelneeku tanni 1824. gaddā. — No turrenes tanni gaddā 1830. winsch aigahja par ehrgelneeku us Randawu, kur tas us sawu rohku jau sabja buhweht ehrgeles. — Tur 6 gaddus fa-bijis, winsch aigahja us Dohbeli par ehrgelneeku, lihds kamehr tanni 1843. gaddā us Leepaju pahrzehlahs, un tur 25 gaddus fadsihwoja. — Tanni 1831. gaddā winsch Randawā dsihwodams eedewahs laulikā ar Luisē Oten; ar scho tas 9 behrnus peedsihwoja, no kam 8 wehl dsihwi. — Weens no teem jaunakeem dehleem Kahrlis Alekf-anders tehwa pehdās un ammatā eestahjis! Lai tehwa gars nahk par scho jaunekli diw'fahrtigi! — Nelaiķis tannis 38 gaddos, kur tas sawu ehrgelu buhwefchanas ammatu ar swehtu lusti un leelu preeku, ne wis laizigas mantas griibedams eekrahtees — ne! — winsch ehrgeles par lehtu maksu taifija — strahdajis, — pawissam 80 leelas un 50 masas, gan basnizas gan fkohlas ehrgeles irr buhwejis, no kam 19 Leischōs aiswestas. — Leepajas warrenahm ehrgelēm Wahzu basnizā, kam eefahloht tiklai bija 38 balsis, winna gudra galwina un weiziga, faprat-tiga rohka 26 jaunās balsis klahr peetaifija un zittas steb-bules pahrsrahdaja un buhtu wehl tahs ehrgeles ar gudru sinnu lihds 90 balsim leelakas zehlis, ja nahwe to wehl spehšā buhdamu jau tik agri no muhsu widdus nebuhtu isweddufi. Tahs beidsamahs ehrgeles, ko winsch preeksch Leischu basnizas taifijis — pats gan Augustā aiswedda, bet nepehzibas dehl darbu dehlam Kahrlim Aleksanderam wajjadseja atstahst un pascham mahjās steigtees. Tahs beidsamahs ehrgeles, ko winsch Kursemme pats wehl ar sawu rohku waffarā uszehla — bija Skrun-des basnizā. — Tanni 13. Septemperi to ar leelu gohdu no Wahzu basnizas, kur to wahkejuschi, isnesdami pilsehta kappos kohschu guldinajuschu.

Lai duff nu faldi wehšā kappina lihds leelajs sweht-rihts to pee debbes preekem mohdinahs! —

Mihgā eeswehtija ne fenn to Kreewu gimnastiju preeksch feewischkeem. — Ohtrā deenā 51 meitas fkohlā usnemas. — Kaut arri Latweefcheem pagastōs meite nu fkohlas zeltu; jo — kad mahte labbi un pa-reisi Deewa wahrdōs, zittās gudribās un rohkas darbōs mahzita, tad arri patte pehz' prattihis sawus behrnus pa-reisi un labbati audstahst, tā dasch'deen taggad noteef.

No **Berdjanski**, Kreew'semmè, sinno, ka tur winnu aprinki pagastu weetneeki no semmehm nospreeduschi 31 pagasta skohlas tanni aprinki zelt un to taggodeju aprinka skohlu par gimnastiju pah'rwehrt, fur 50 jaunektus lischocht par pagasta skohlmeistereem ismahzigt, un tadeht nospreeduschi no pagasta lahdehm 19,000 rub. doht. — Kreew'semme wehl Kursemmei aisees preekschâ ar labbu prahya rahdischanu pee tautu skohlu zelschanas. — G. F. S.

Dubbeltôs weens wezs laulahts pahris tanni 13. Oktoberi fwinneja sawas selta-lahlas pehz nodsihwoteem 50 laulibas-gaddeem. — Bij wezzajs Andrejs Bischke ar sawu laulatu draudseni Juliane Luise. Pehz pusedeenas muhsu Dubbeltu basniza no mihligahm rohkahm jauti bij ispuschkota un starp pirmeeem abbeem benkeem, altarem prettim, weena smukka salka laube bij ustajita un 2 gohda krehfli tur bij nolikti preeksch ta gohda-pahra. Pulksten 3ds basnizas-wehrmindera fungs sawus rattus wezzajam pahritim aisuhtija pakkat, no mahjahm to atwest us basnizu. Kad abbi firmi lautini eenahza basniza pirmee un draudse pakkat, tad ehrgelès winnus apweizinaja, un kad abbi appaksch tahs laubes bij apsehdufchees, fur behrni un behrnu-behrni winneem nostahjajs apfahrt, tad mahzitajs atnahza altara preekschâ un pehz nodseedatas dieesmas popreeksch islassija 2. Mohjus gr. 25. nod. 10 lihds 12 pant. un tad to selta pahri usrunnadams, rahdija ka dsihwibas wakkars pehz nodsihwoteem 50 laulibas gaddeem Andrejam Bischkim un wiina laulatai draudenei Juliane Luise no Deewa effoht dohts: 1) par wakkars laiku, 2) par gawilefchanas laiku un 3) par atgreeschamu laiku. Kad mahzitajs wehl ihfi bij usrunnajs behrnus, behrnu-behrnus, raddus un to pilnigi sawulzetu draudfi, tad wezzajs pahris preeksch altara nomettahs zekds un pehz firsnigahm aishubgfschanahm tilka eefwehtihis ar Marona swehtibu. Andrejam Bischkim irr 74 gaddi 5 mehneschi, paschai irr 76 gaddi; 8 behrnus pedsihwojuschi, no scheem 3 irr dsihwi un weens no teem 3 taggad dsihwo Amerikâ, — redsejuschi 29 behrnu behrnus, no kam 16 irr dsihwi, un arri redsejuschi weenam behrnu-behram weenu behrnian, kas jau aishgahjis Deewa preekschâ. Wakkara daubf weefi bijahm fanakluschi gohda-pahra mahjäs, un komehr wezzi lautini prahrtigi farunnajajs, komehr jaunee preezigi un gohdigi danzoja pehz musikla skannas. — G. B.

M u n n a,

kas Klausitajus pahrslezina no skohlas laiziga un garriga labbuma, turreta Turraidè, Widsennes skohlmeistereer sa-eeschana, 3. Jull 1868.

Zuhs tehwi, mahtes un gahdneeki scho skohlas behrnu, un Zuhs pagastu un draudses preekschneeki, kas Zuhs schodeen schein effat sawulzejuschees redseht un dsirdeht, ko Zuhsu behrni irr mahzjuschees un ka es tohs esmu mahzjis, kujeet tad man kahdus wahrduus us Zums runnaht! Ka man pee Zuhsu behrneem strahdajocht irr gahjis, to es Zums schodeen newarru neds isstahsticht, neds israh-

dicht. Ja kahds no Zums to wissu gribbetu sinnaht, ta' winnam wismasahf weffelu mehnesi isdeenas un istundas schein ar manni wajjadsetu lihdsstrahdacht, lihdsprezatees un lihdsbedatees. Tadeht lai peeteef, kad es issumâ falku: Man un Zuhsu behrneem schinni pagahjuscha seemâ daschdaschadi irr gahjis, bijuschas daschas wajjadsgas, bet arri daschas newajjadsgas raises. Komehr wiffas muhsu raises un behdas scheligajs Deems mums mihligi palihdsjeis, ka meh arri daschu preeka stundinu effam bandijusch, un ihpaschi taggad bandam, fur meh ta falkocht Zuhsu preekschâ leezibu par saweem darbeem warram doht. Schi deena mums irr pateesi preeka deena! Man ta irr preeka deena; jo es, Zums par saweem darbeem leezibu dewis, nu dabuschu atpuhstees un jaunus speklus kraht us nahkamu darba laiku. Zuhsu behrneem ta irr preeka deena; jo — lai gan dasch ar affarahm no schihis weetas un no saweem beedreem schkirahs, — taggad tee no Zums, saweem mihleem wezzakeem, nebuhs wairs pa neddelahm un mehnescheem schkirti; taggad teem wairs nebuhs jasehsch eeflohdskileem starp ischetrahm seenahm; bet wiini lihds ar putnineeem pa Zuhsu lauteem, mehcheem un plawahm sawu Madditaju warrehs teift un slaweht, un ta, fibrâ, skaidra gaisa dsihwodami, sawus meefas speklus wairoht un sawus garra speklus stiprinaht.

Bet waj tad Zums arri, mihli wezzaki, schi deena irr preeka deena? Dasch no Zums warrebht par tahdu prassichanu brihnisees un pee lewis gan schâ, gan ta dohmohs. Dasch preezasees par to, ka nu atkal pascha behrns buhs mahja, ko schur un tur pastelleht. Dasch turrehs rehkeny par zibbinu un kulliti, un preezasees, ka nu abbas lihds ar behrnu paliks mahja. Zits atkal dohmahs, ka nu behram mahja gruhstati buhs gannas eijocht, ne ka skohla mahzotees, un tadeht druftin noslumfees. Ihfi falkocht: Kas sew un sawam behram labbas deenas mahja, ne ka par skohlas laiku gaida, tas preezajajs, un kam gruhstumi preekschâ stahw, tas behdajajs. Bet manna mehleschanahs, mihli wezzaki, irr jaji, ka Zuhs wiffi preezatohs, un par ko? Prohti par to, ka mums Deems irr palihdsjeis, sawus behrnus, sawu wisdabragaku mantu, skohla doht. Es jalku: Par to Zums buhs preezatees, ka Zuhsu behrni irr skohla bijusch! Ja nu es Zuhs tadeht us preezashanohs usajzinu, ta' man peenohlajs Zums rahdicht, kahdu labbumu skohla Zums un Zuhsu behrneem dohd. Un to tad es arri gribbu darriht. Komehr nenemmeet par launu, ja es wehl ar weenu jautaschanu Zuhs uskaweju, prohti ar to: Kahds sliktums no skohlas nahf? Us scho jautaschanu nu gan dasch no Zums sawus gruhstums, kas tam skohlas deht jazeesch, par atbildeschanu doht, un gribbehs peerahdicht, ka tahdu gruhstumu deht arri sliktums no skohlas nahfoht. Bet kas ta dohma, tam es atbildu, ka gruhstums wehl nau wis sliktums. Deenschkas mailes arri newarr bes gruhstuma nopelnicht; bet waj deenschkla maile irr sliktums?! Zits atkal sazjhs: Nu ja ja, kad manna kaimina dehts nebuhtu bijis

flohla un nebutu mahziies rakstih, tad wisch tabs ap-
fimeekla gramatas nebutu rakstijis; un taggad nefehdetu
zeetumä. Tadeht zaur rakstichanu, jeb zaur flohlu wez-
zakeem un behnam sliktums un behdas irr nahkuschas.
Ne, mihlajs draugs, kas Tu ta dohma, Tew lohti wil-
lahs. Zaur ugguni noteek dauds reis leela flahde; bet
waj ugguns patte tadeht irr slihta? Waj wiina irr waini-
ga? Waj Tu bes wiinas warri istit?! Ar labbu, affu
zirwi Tu laikam dsklaki kahja ezirtiti, ne ka ar ne-affu.
Bet kahdu zirwi Tu few labprahht gahdasi? Un waj tad
zirwis pee ta irr wainigs, kad Tu ar to kahju pahzehrri?
Neds, tapat tas irr ar rakstichanu, jeb rakstichanas mah-
zefchanu. Ne wis ta rakstichanas mahzefchana,
bet pats tas rakstichans pee ta irr wainigs, ka wiinam
taggad zeetumä jafesch. Ja tas ta nebutu, ta' tas
raksts, jeb ta gramata tiktu likti zeetumä. Ta nebehd-
neeka wezzaki gan warrbuht sawas firdesahpes tapat doh-
ma, ka dehlinam flohlas deht nu strahpe jazeesch; bet
dehlinisch pats nefazijis wis flohlas wainas; jo flohla
wiinu neweens nemahzija apfimeekla gramatas rakstih.
Bet wisch pats irr wainigs un tadeht arri wiinam pa-
scham, un neweenam zittam, ta strahpe zeeschama. Un
es lihds schim wehl no neweena muttes ne-esmu dsirdejis
par to schelsojotees, ka wisch flohla effoht bijis, jeb ka
wezzaki wiinu flohla effoht demusch. Turpretti par to
gan dauds schelsojaks, ka flohla ne-effoht bijusch, ka
wezzaki slikti darijusch, flohla nedohdami. Labbah
lai masah mantas buhtu atstahjusch, ja til buhtu flohla
fuhthjusch. Tad nu no flohlas nekahds sliktums, bet til
labbums ween warr nahkt. Scho flohlas labbumu es
schoreis diwds wahrds gribbu fanemt:

I. Meefigs, jeb laizigs labbums;

II. garrigs, jeb dwehjeles labbums.

I. Kahds meefigs, jeb laizigs labbums
nahkt no flohlas un flohlas mahzibahm? Par laizigu lab-
bumu mehš fuzgam to, kas laizigai dsihwei tabs un der-
rigs. Bet laiziga dsihwe atrohahs dalschadas dsihwes
kahrtaš. Tur irr semmeskohpeji, ammatneeki, mahziti
laudis u. t. pr. Runnassim papreeksch par semmeskohpe-
jeem. Schee alkai eedallahs rentineekds, kas mah-
jas, jeb muishas rentejusch, gruntineekds, kam
pascheem saws dsimts grantes gabbals, un kalpds, kas
us ihfaku, jeb garraku laiku par sinnamu algu kalpo kah-
dam rentineekam, jeb gruntineekam. Scheem wisseem
semmeskohpejeem nu daschadachadi darbi irr idarrami. Ja
mehs par to gribbetum runnah, kahds labbums pee ikktra
darba fewischki semmeskohpejam no flohlas mahzi-
bahm nahkt, ta' mehš tapat sawai runnai galla nepanahk-
tum, ka teem daschadeem semmesdarbeem wehl neweens
galla nau panahjis. Aisneissim par prohwi arschanu.
Ta noteek dabrisä, tihrumä, plehsunä, lihbumä, smilti,
mahlä, — dskla, seklä, pirmoreis, ohturcis u. t. pr.
Un flohlas labbums buhs pee wissahm tohm daschadahm
arschanahm tas, ka flohlohts arrajs, kas jau flohla rad-
dinahts, wissu ar apdohmu un fapraschonu dar-
riht, arri to arschanas darbu ta isdarrihs, ka tas semmei

un sehklai par labbu irr. Neflohloti arraji wiswairahk
pee wezzahm tehwu tehwu eeraschahm mehds palikt; floh-
loti turpretti gan zeeni tabs wezzas eeraschas, kas labbas,
bet tabs sliktahs tee luhlo pahrlabboht. Ja kahds ne-
flohlohts arri to darra, ta' tas no kahda flohloti to irr
nosflattijees. Utstahsim nu tohs daschadus darbus, un gree-
ssimees pee tohm semmeskohpeju kahrtahm un prassim:

a) Kahds labbums nahkt kalpeem no flohlas? Floh-
lohts kalps peeraktihs ihsumä sawu norunnu ar faim-
neeku, lai faimneeks wiinu ne-apwilt, peeraktihs sawu
jau dabutu lohni, lai sinu, zil wehl dabujams, aprehki-
nahs sawus tehrinus, lai sinu, waj javeetaupa, jeb waj
wehl kahdu wehrdianu warr isdoht, apdohmahs, par kah-
dahm leetahm tas grubti pelnihts grassis dohdams, par
kaddahm ne, sinnahs un eesflattih, ka wisch faimneeka
labbu mesledams, pats sawu labbu panahkt un few labbu
flawu sakrahj. Bet labba flawa irr wairahk, ne ka selts
un fudrabs. Nemahzihš kalps turpretti dohma: Kur
deena, tur wehders. Maife, lohne un — sflinkums pee-
der man, darhs faimneekam. Kas man tadeht par darbu
behdas? Sinnams, tahda kalpa, kam tahda flawa, arri
neweens labprahht sawä deenestä nenems. Un kam tahds
kalps gaddijees, tas til driht, zil warr, no sawas ne-
laimes luhlohs wakkä tikt. Flohlohts, faprahhtigs kalps
arri tadeht drihsahl labbu faimneeku dabuhs, un faim-
neeks tahdam faprahhtigam kalpam dauds wairahk warr us-
tizzeht gan pee mahias darbeem, gan pee laula darbeem,
gan us zekka, gan pilsehtä, ihfi falkoht wissur, kur wisch
pats klahkt newarr buht. Un ja nu tahds kalps ne til
ween faprahhtigs, bet arri ussizigs, ta' teescham wiina
labbums sakohs un seedehs. Un to wisch warr panahkt,
flohlas mahzibas brukkedams un pehz tahm dsihwedams.
Tadeht nedohmojeet wis, ka kalpu kahrta flohlu nau waj-
jadfigs, un ka flohlohts zilweks par kalpu nederr. Wisch
derr labbaki par kalpu, ne ka neflohlohts. Un flohlo-
tam kalpam pascham dauds labbaki, ne ka neflohlotam.

b) Kahds labbums nahkt faimneekem no flohlas?
Saimneeks irr ikkates, kam sawa faimneeziba. Starp
semmeskohpejeem mehš trejadus faimneekus warram is-
schlikt: 1) Mahju rentineekus, 2) muishu rentineekus,
3) gruntineekus. Tadeht ka angsta walbiba kalposchanas
(klaušibas) renti nozehluft, mums taggad til par naudas
rentineekem ween runnajams.

1) Mahju rentineeki. Lai ta nu buhtu leela,
jeb masa mahja, bet wiinas faimneekam schinnis laikds
irr deewsgan roises un apdohmaschanohs, kameht to wajja-
dsigu renti pehz sawas wehrtibas saklappē. Tē ja-apreh-
kina un javeetakita, kahdas leetas un zil no tahm warr
pahrhoht, un zil brukfeschanai wajjadfigs. Dasch tabs
rentineeks ne-aprehkinaschanas deht sawu rentes weetu pa-
spehlejis un porrads eesfrittis. Pee semmeskohpschanas
schinnis laikds ar tahm wezzu wezzahm eerikfeschanahm
ne weens faimneeks wairs us preekschu newarr tikt; bet
tahs jannahs arri alkai wissas weenam, un weena wisseem
nederr. Tadeht wajjadfigs labbas un smalkas pahrbaudi-
schanas. Kas nu flohla nau mahziies sawa prahta

bruhleht, un wis wiffadi grohst, tas bes flahdes gudrs netiks. Bet fshlotam rentneekam ta irr weegla leeta, derrigus padohmus no nederrigeem isschirt. Pee lohpu lohpfchanas tas ta pat irr. Rahda dseefma gan taggad wehl dauds weetas pawaffara teef dseedata? Ta irr lohpu barribas truhkuma dseefma. Schihs dseefmas taifitajs nau zits ne kas, ka tik ne-aprehkinafchana. Ja fshlotam rentneekam arri tahda ne-aprehkinafchana nelaima gad-dahs, ta' wisch apleezina, ka fshlas mahzibu pareisi nau bruhlejis. Bet kas pehz fshlas mahzibahm darrihs un dshwohs, tas tishcham tahda nelaima ne-eesfrees.

2) Muischu rentneekem irr bes tahm raifehm un puhlehm, kas mahju rentneekem, wehl fewischli ar muischas waldifchana ammatu daschadas darrifchana. Kas nu pat to darrifchanu neproht iswest, tam jaturr un jalohne fshriweris. Ka tas tam neshlotam rentneekam par flahdi, to Zuh's ifktras eestattiseet. Un tad abbeem, tik labb' mahju, zil arri muischu rentneekem irr kontrakti flehdsami. Zil te rentneeka pascha lassihit un rakstihit mahzfchana waijadfiga, to man wairs newaijaga Zums teikt, to paschi sinnat labbi deewagan.

3) Gruntineeks nestrahda sawa mahja weenam, jeb feschem, jeb 12 gaddeem, bet wiffam sawam un to sawaju muischam. Tadehl winnam ktras darbs irr labbi un gruntigi japahrdohma. Pehz darba wiffi padohmi wehlu. Zil te peesihmeschana, aprehkinafchana, darbu issinnaschana, dabbas spehlu un lilkumu prafchana irr waijadfigs, to Zuh's gruntineeki paschi gan labbi sinnafeet, un man taifnibu dohfeet, ka pee wiffa ta fshlas mahzibas lohti derrigas un waijadfigas. Un ifktras kahrtas zilwekam atgaddahs waj nu schahdas, waj tahdas darri-fchana's grahmata rakstifchana, to fshla labbi warr eemahzitees. Un zil flikti daschuris irr, tad pat neproht rakstihit, to warr buht kahds no Zums pascheem buhs peedshwojis un redsejis. Tadehl te wairahl nerunnaschu, tik to wehl peeminneschu: Ka nu kaspeem un fainneekem ne kahds fliktums, bet tik labbums ween no fshlahm nahk, tapat tas arri irr ar teem daschadadeem ammatneekem. Un mahziti laudis ihpaschi ar fshlas mahzibahm ween sawu deenischlu maifi pelu. Tad nu wehl ta prassifchana:

c) Kahds labbums nahk wiffam pagastam no fshlas? Pee pagasta peederr wiffi tee zilweki, kas wiina rukds peeraktiti. Kahdi nu schee pagasta lohzefti pa weenam irr, tahds irr wifs pagasts. Nur pagasta wairahl fshlotu lohzeftu, tur wairahl gaismas un flaidribas wiffas isdarrifchana's. Ispaschi taggad pee to jauno pagasta lilkumu ispildifchana's fshlotu wihru irr waijadfigs. Ja pascham pagastam tahdu nebuhs, ta' winna wairahl juffchana's, ne ka flaidribas buhs. To leetu Zuh's, pagasta waldineeki, paschi gan labbi saprat-tiseet. Tadehl es tik to wehl te peeminneschu, ka ne-weens pagasts, neweena walsts, neweena tauta

fshlodamees pohsta nau gabjusi, bet schluffi. To apleezina wiffi wezu laiku stabsti. Bet kur nepaklaufiga un glehwa dshwofchana wairojusees, tur wiffa labklahfchana's maifuma gabjusi un pehdigi isputtejusi. Nemahzita zilweka paklaufichana irr nofshmeta tanni pasazzina no lahtfcha un weentula, ka lahjis ar akmini muichu no weentula peeres nodshdams, tam galwu pahfitta. Mahzita zilweka paklaufichana stiprina ifktra labbumu, ka pehdigajs Pruhfchu un Austreefchu karsch to apleezina, no ka teef fazzihits: „Ne tahs jaunu mohdi flintes, bet Pruhfchu fshlmeisteri Austreefchus irr uswarrejufchi.“ Mums nu wairs nau jaklaufa pahtagai, bet lilkumeem. Un lilkumeem bes tikkumu sapraschana's newarr klaufiht. Un flaidras sapraschana's bes mahzibas newarr eemantohk. Un pee mahzibas bes fshlas newarr tikf. Tadehl lohpat fshlas, stellejeet sawus behrnus fshla, un gahdajeet, ka lai tee pehz fshlas mahzibahm dshwo. Tad ne ween Zuhfu laizigas, bet arri garrigas dshwofchana's labklahfchana's wairofees.

(Al' preefchu beigums.)

Biskaps Miriels.

Frantschu biskaps Miriels bij gauschi schesfirdige un nabageem tik baggatigi palihdseja, ka pascham ne retti bij truhkums.

Biskapam sawa aprinka mahzitaji draudses bij japmelle un japahrluhko. Zitti biskapi brauza ar karreeti un ar 4 firgeem. Miriels ne retti gahja kahjahm un karreetes winnam nemas nebij.

Weenreis wisch arri, ka pahrluhkotajs atnahza us Senezu it pasemmigi us ehfeli jahdams, ka Franzija nabaga laudis mehdi darriht. Pilsehta preefchneeks biskapam pee wahrteem pretti nahza un leeliski brihnijahs, ka biskaps jahjoht us ehfeli. Zitti pilsehtneeki nekaunejahs par to biskapu smeetees.

„Preefchneeka lungs,“ — ta biskaps teiza, — „un Zuh's, zitti pilsehta lungi, es gan redsu, par ko Zuh's mannis deht apgrehzi uemmat. Zuh's laikam dohmat, ka ta irr laipniba, ja weens nabags preefteris eedrohschinajahs, tapat Zuhfu pilsehta eejaht, ka tas Kungs Kristus eejahja Jerusalem. Bet tizat mannim, es to neesmu darrijs leelifchana's deht, bet waijadribas deht. (Al' Frantschu grahmata's: Les miserales par Victor Hugo).

*
*
*
*

Nur Deews irr atrohuams?

Nur Deewa wahrdi flaidri un schlihti teef fluddinati, tur drohschi us to warr palantees, ka Deews tur grihb lichte's atrastees. Bet kur Deewa wahrdu nau, tur arri Deewa nams nau, laut arri Deewa nammus us Deewa nammeem buhwetu un krautu. Lutter's.

Latw. awischu apghadata's: Gotthard Bierhoff.

Beim Herannahen des Jahreschlusses wendet sich das Directorium der lettisch-literarischen Gesellschaft wiederum an sämtliche Gönner und Freunde der „Latweeschu Awises“, dankt ihnen angelegentlich für die auch in diesem Jahre der Zeitung geschenkte Theilnahme und Unterstützung, und bittet, bei der Anzeige, daß das Blatt im Jahre 1869 unverändert weiter erscheint, ferner um freundliche Beihilfe durch Mitarbeit, Aufforderung zum Abonnement und gefällige Verbreitung der Zeitung, wobei zugleich Alle, die den „Latweeschu Awises“ wohlwollen, um ganz besondere freundliche Berücksichtigung nachstehenden Umstandes ersucht werden:

Eine vor Kurzem erfolgte Verfügung des Postdepartements erhöht das Porto unseres Volksblattes um das Doppelte. Dennoch hat das Directorium, nach Erwägung der Umstände, beschlossen, den bisherigen Abonnementspreis von 1 Rubel für das Haupt- und Beiblatt zusammen unverändert beizubehalten, um in diesem für Land und Stadt schweren, drückenden Jahre der Theuerung auch dem unbemittelten Leser die gewohnte und nützliche Unterhaltung nicht schwer zugänglich zu machen. Weil aber durch das erwähnte Postporto die Redaction des Blattes eine bedeutende Einbuße erleidet, so bittet das Directorium dieses Mal um so dringender um möglichst zahlreiche Abonnementsanmeldungen, damit der zu erwartende bedeutende Ausfall in der Einnahme der Zeitung wenigstens einigermaßen durch eine vergrößerte Zahl der Leser ausgeglichen werde und hoffentlich die Beibehaltung des bisherigen geringen Abonnementspreises auch für spätere Zukunft möglich bleibt. Zugleich bringt das Directorium zur Vermeidung von Irrungen ausdrücklich zur Anzeige, daß ferner eine neue Verfügung des Postdepartements zwar allen Postämtern die Annahme von Abonnementszahlungen auf Zeitungen und die Besorgung und Zustellungen der Zeitungen an die Leser gestattet, daß aber die Redaction der „Latweeschu Awises“ von dieser Erlaubniß keinen Gebrauch machen wird, um die bisherige gewohnte, einfache und exacte Ordnung ihres Geschäfts nicht zu stören und vergrößerte Unkosten zu vermeiden. Die Anmeldung und Einzahlung des Abonnements findet daher ganz wie bisher nur in Mitau und in Riga, und zwar in Mitau ausschließlich bei Herrn Janischewski im Latweeschu Awischu nams, in Riga nur bei den Herren Daniel Minus, Pastor Müller und Dr. Buchholz statt.

Das Directorium.

November 1868.

P. P.

Ein Verzeichnis der Jahre 1787, worin die
 Vertheilung der Steuern und Abgaben
 in dem Lande Preussen, bey dem
 Könige Friedrich Wilhelm dem Dritten
 gehalten worden ist.

Das Verzeichnis der Jahre 1787, worin die
 Vertheilung der Steuern und Abgaben
 in dem Lande Preussen, bey dem
 Könige Friedrich Wilhelm dem Dritten
 gehalten worden ist.

Das Verzeichnis der Jahre 1787, worin die
 Vertheilung der Steuern und Abgaben
 in dem Lande Preussen, bey dem
 Könige Friedrich Wilhelm dem Dritten
 gehalten worden ist.

Das Verzeichnis.

Stettin 1787.